

Két út van előttem, melyiken induljak?

A külföldi szabadalmaztatás költségeiről

A globalizáció korában világméretű szabadalmi oltalom nélkül talán csak a sóskiflit érdemes innoválni, mert annál a terméknél elérhető az ideális piacnagyság, a reggelizők tábora, egy olyan kis piacon mint a miénk. Az árucikkek, szolgáltatások legnagyobb részénél globális gyártást, reklámozást és kereskedelmet feltételezve minimum 100 millió fogyasztó esetén térülhet meg egy befektetés. Ezért aztán eleve vesztes az a feltaláló, aki csak egy kis piacra oltalmazza találmányát.

A külföldi szabadalmaztatásnak két buktatója van: az idő és a pénz. A múltó idő a legkegyetlenebb korlát, mert egy hazai bejelentést követő egy éven belül lehet csak az oltalmat más országokra kiterjeszteni. Aki lekésik, annak a megoldása Magyarország kivételével mindenütt máshol közkinccs lesz. A közösre sehol sem fektetnek be egy fillért sem a tőkések.

A másik korlát a pénz, amiből soha sincs elég. A külföldön történő oltalmazáshoz nagyon sok pénzre van szükség. Ennek okai a következők. Ellentétben a közhiedelemmel „világszabadalom” nincsen, országonként kell szabadalmaztatni. Minden ország illetéket szed a szabadalmaztatás után. Innen adódik a költségek első, kisebbik fele. A másik részt a szabadalmi ügyvivői számla teszi ki. A feltalálóknak/bejelentőknek saját hazájukban nem kötelező igénybe venni ügyvivőt, de ott, ahol nem honosak, csak képviselő útján intézhetik bármilyen szabadalmi ügyüket. Mivel a szabadalmi ügyvivők „árjegyzéke” is globális már, minden országban közel annyit kérnek egy ügyért, mint mondjuk egy brooklyni ügyvéd.

A fordítók munkájáért kell fizetni a harmadik részt. A nemzeti hivatalok nagyobbik fele megköveteli a bejelentések fordítását, amelyek elkészíttetése sokba kerülhet.

Az elmondott eljárás egyszerűsítésére és a ráfordítások mérséklésére szolgál Bogsch Árpád zseniális megoldása a PCT rendszer. Annak egy nemzetközi egyezmény az alapja (Patent Cooperation Treaty), amelyet több mint 150 ország elfogadott. A nemzetközi szabadalmaztatást úgy lehet indítani, mint egy hazai bejelentést, ügyvivő nem szükséges hozzá, csak kérelmlap kitöltés, a hazai bejelentés fordítása, és illetékfizetés. Központilag végzik a szabadalmazás feltételeinek vizsgálatát, amelynek eredményéről jelentést hoznak nyilvánosságra (PCT I. fázis). Annak alapján a bejelentő eldöntheti érdemes-e tovább folytatnia a szabadalmaztatást, érdemes-e tovább fizetni. Ha igen, kérelmére indul a PCT II. fázis. Itt meg kell adnia a cél országokat, és illetéket kell fizetni. Itt sem szükséges ügyvivői közreműködés.

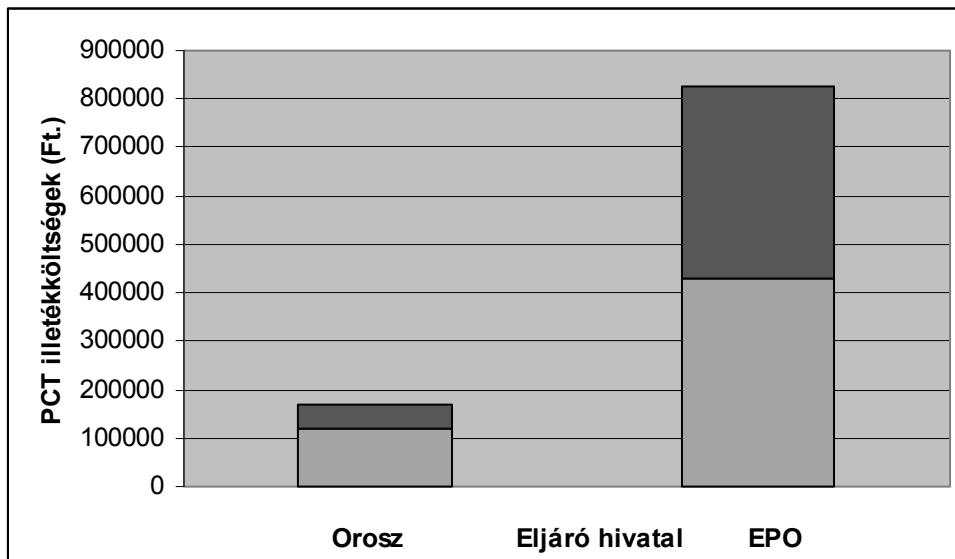
A PCT II. fázis után a kért országokban megindíthatjuk a nemzeti szabadalmak bejegyzését, ami már automatikusan történik. Természetesen illetéket kell mindenütt fizetni. A szabadalmi ügyvivőt persze ez esetben már kötelező igénybe venni, meg fizetni kell a fordításokért is. Jó, ha akkorra már a hasznosítás bevételt hoz, mert akkor van miből fizetni ezeket a költségeket, meg aztán a fenntartási illetékeket.

Az elmondottak is érzékeltethetik, hogy a nemzetközi szabadalmaztatás költségei nem a független feltalálók pénztárcáihoz igazodnak. Ezért aztán létérdek költségkímélő módon megoldani mindent. Itt kell kiemelni, hogy a ráfordítás veszteség lesz abban az esetben, ha a hazai bejelentés nem felel meg tartalmi és formai okok miatt a továbbiakhoz. Akkor hiába a fordítás, hiába az illetékek fizetése, elutasítás lesz a vége.

Egyértelmű az, hogy mindenképpen a PCT út előnyösebb a külföldi szabadalmaztatáshoz, bár a díjakat emelgetik. Mióta EU ország lettünk a „fejlett” kategóriába kerültünk, jelölül annak megduplázódtak az illetékköltségek. A független feltalálók illeték kedvezménye megmaradt.

Egyesületünk körülnézett, hogyan lehet a külföldi szabadalmaztatás költségeit minimalizálni. Találtunk megoldást, amelyet több esetben kipróbáltunk, mielőtt tagjainknak ajánlhatjuk.

Ha a PCT bejelentést az Orosz Föderáció szabadalmi hatóságával intéztetjük, akkor az illetékköltségek független feltaláló esetén a két fázisra együttesen 167 625 Ft-ot tettek ki. Ugyanezekért a Magyar Szabadalmi Hivatalnál beadott Európai Szabadalmi Hivatalon keresztüli ügyintézésért 825 875 Forintot kellett volna illetékként leróni.

Az illetékköltségek egy ötöd részéért pontosan olyan határidővel kaptunk meg mindent, mintha az EPO intézte volna az ügyet. Moszkva tehát olcsóbb, mint München!

Kísérleteinknél a fordítási költség átlagban 50 ezer forintot tett ki, ami természetesen mindenkor annyi, bármilyen utat használunk.

Szabadalmi ügyvivőt nem vettünk igénybe. Minek is a kérelmek kitöltéséhez, amelyhez annyi ismeret szükséges, mint egy útlevelekérő esetén. Egyébként, szabadalmi ügyvivői tevékenység csillogtatására a PCT bejelentéskor nincs is mód, mert egy hazai bejelentésen érdemben már aligha lehet változtatni.

A MAFE szívesen segít annak, aki ezt az utat szeretné járni. De van egy másik „olcsóbb” lehetőség is, bár az legtöbbször olyan mint a „kutya vacsorája”, ígérik, de nem adják! Vigyázat, több hiszékeny feltalálótársunk ez okból már a végrehajtót várja, árverezés lesz a vége!

A rendszerváltás óta létezik egy pályázási lehetőség külföldi szabadalmi oltalomszerzés támogatására. Pályázni csak úgy lehet, ha szabadalmi ügyvivő is közreműködik. A kifizetés is az ügyvivőnek történik (ügyvivői munkadíj, fordítói díj és illeték költségek). A jelenlegi szabályozás szerint a pályázónak 10%-os önrészt kell fizetni. A PCT fázisok támogatására a Pályázati Iroda egy témára 2 500 000 Ft-ot ítél meg. Ebben az esetben az önrész 250 ezer forint, amely több pénz, mint kísérleteink esetén az illetékköltség és a fordítási díj összege, amely alig haladta meg a 210 ezer forintot.

A Magyar Feltalálók Egyesülete évek óta hangoztatja, hogy teljesen felesleges az adófizetők pénzéből a külföldi bejelentések esetén az ügyvivői költségeket támogatni, mert az szakmailag indokolatlan. Bizzuk a kérelmek kitöltését a feltalálókra. Támogatni inkább a hazai bejelentésekre vonatkozó ügyvivői költségeket kellene. Így növekedne azok szakszerűsége, és a bejelentések megadási aránya. Jelenleg egy külföldi bejelentés elkészítési költségeiből, illetőleg pontosabban abból a részből ami árbevétel az ügyvivők számára, három magyar bejelentés szakszerű elkészítésére futná.

Ön mit gondol, melyik utat kellene járni, hogy hatékonyabban élénküljön a hazai innováció?